

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Égész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

A magánjellegű levelezésről.

Irta: Pajor Tamás csendőrhadnagy.

A csendőr legénységnek és különösen a csendőr altisztnak a hivatalos jelentésen, értesítésen stb. kívül gyakran akad alkalma magánjellegű levélváltásokra is.

Eltételezve attól, hogy egymás között bármilyen természetű dologról a legteljesebb egyéni szabadsággal írhat egyik csendőr vagy altiszt a másiknak, előfordulhat, hogy valaki előljárójának, felelősének, vagy magasabb állásban levő polgári egyennek kénytelen levelet írni a ennek a levélnek a tartalma, hangja és külalakja már nem lehet közömbös ama szempont tekintetéből, a mely a testület altiszti karának megítélésére irányulhat.

A korról haladnunk kell. A társadalom bizonyos követelményei, a melyek az intelligens emberre kötelezők, ma már a csendőrré és különösen a csendőr altisztre is érvényben vannak.

A mint meglágyelik a csendőr fellépését, beszédmodorát és viselkedését a abból következtetnek a csendőr belső értékre, ugyanazonképen a csendőr keze alól kikerült levélből is következtetést vonnak az illető egyéniségére.

A levél az, a mely mint mű leghívebben jellemzi alkotóját.

Ugy hiszem nem végezek felesleges munkát, midőn ama magánjellegű leveleknek az illendőség szempontjából való kiállítására és megírásának módjáról egyet a mást elmondok.

Volt alkalmam tapasztalni, hogy alárendelt előljáró tisztii parancsnokát előléptetése alkalmából ötfilléres levelező-lapon gratulált meg; hogy egy megbízatás eredményéről zárt levelező-lapon tájékoztatta valaki fellelővalóját.

Nem a tiszteletlenség, nem a felületesség okozta ezen hibákat, mert hiszen az előljáróját ért szerencsén érzett öröm adja a tollat egyiknek kezébe; a másiknál pedig a szolgálatkészség sugálja a levelet. A jó szándékot kétségbe nem vonhatjuk, ellenben a tapasztalatlanságnak tudva ha a helytelenségeket, igyekezzünk jó szóval a helyes módot és eljárást megismertetni.

A mint a hivatalos jelentésekre nézve meg van határozva, hogy az milyen papíron, milyen formában irassék

meg, úgy a katonai irálytan a magánjellegű levelekre nézve is megköveteli, hogy azok milyen módon állittassanak ki.

Vegyük tehát sorrendben a levél megírásához szükséges kellekeket a ismertesük azokat lehető részletességgel.

Az első a papír, a melyre a levél iratik. A mint említettem is a levelező-lap és a zárt levelező-lap nem az előljáró vagy felelőséhez irandó levélpapír anyaga. Ezt hagyjuk meg bizalmas ismerőseinkkel folytatott levelezésre. Előljárónak, felelősöknek levélpapírra illendő írni és pedig sem színes, sem vonalkázott, vagy pláne kockázott, hanem finomabb nagyobb alakú, kizárólag fehér, sima papírra. Ilyen nagyobb hivatalos alakú papírt nem szabad irodai fehér papírból kivágva használni, hanem készen borítékokkal együtt beszerezni. Írásra kizárólag fekete tintát lehet csak használni. Színes tintával mint lila, kék stb. való írás nem illendő.

Most lássuk a megszólítást, mert a levél írása ezzel kezdődik. Kereskedői megszólítás, mint pl. „Tekintetes X. Y. csendőr hadnagy úr” nem helyes és nem katonához illő. A helyes megszólítás az, a melyvel rendszeren illetné azt, a kihez levelet ír; tehát „Mélyen tisztelt Hadnagy, Főhadnagy vagy Százados Úr!”, Örnagy vagy Alezredesnek a „Nagyságos” cím illetékes; az Ezredest és Vezérőrnagyot a „Mélóságos” cím illeti meg.

A címző megszólítás után három-négy sorközi megszakitásra következik a tulajdonképeni levél. A levél tartalmáról részletesen nem szólhatok; tájékozásul csak annyit jegyzek meg, hogy értelmes, rövid mondatokban írja meg a katonáember mondanivalóját. Ne ezífrázzon, ne körmondatozzon, ne magyarázzon, hanem egyszerű, világos keresetlenséggel írjon. Ha két-három sor a megírni valója, írjon annyit; de felesleges szószaporításba ne bocsátkozzék soha.

Vigyázni kell arra is, hogy a levélben a megszólítás minél ritkábban forduljon elő, mert ha valaki négy sorban kétszer alkalmaz megszólítást, levele pongyolán fog kinézni.

A levél végén az író ajánlása van. Ez abban áll, hogy udvarias formában az ember halálját, alázatos

STOWASSER JÁNOS osázi és királyi udvari szállító, a cs. és kir. közös hadsereg, a m. kir. berend. hangszer-gyár honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője, az Ocskai és a szabadalmazott Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánoszhíd-utca 5. Gyár; Öntőház-utca 2.

Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fuvó hangszereit és alkatrészeket. Harmonikák erő elpusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olcsón eszközöltetnek. Árjegyzék minden hangszerről külön küldetik. **Magyarország legnagyobb vonós és fuvó hangszerek gyára.**

köszönését vagy kérésének pártoló támogatását kéri attól, a kihez sorait intézte.

A levélben a „jelentem” szót alkalmazni helytelen. Magántermészetű dologról jelentést senki sem tehet. Az „alázatos” szó azonban használatik, a mi meg a hivatalos jelentésekben nem alkalmaztatik.

A levél végére jön a keltezés és nem a levél elejére; azután a teljes névalírás a rendfokozat megjelölésével.

Hátra van most még a levél borítékjának a megcímezése. A boríték felső bal sarkába írjuk a címet (Tekintetes vagy Nagyságos); a levél középvonalába a nevet nagyobb betűkkel. A név alá írjuk a rendfokozatot, a szolgálati alkalmazását s felsoroljuk az esetleges rendjeleit is az illetőnek. A boríték alsó jobb sarkába írjuk azon helység nevét, a hova a levelet küldeni akarjuk.

Minden levelet bélyeggel kell ellátnunk. Egyszerűbb természetű levelek tízfilléres bélyeggel is küldhetők; fontosabb levelek azonban, vagy magasabb személyiségekhez szólnak, ajánlva adandók fel.

Álljon mutatóba egy levél itt, melyben egy őraparancsnok Százados szárnyparancsnokától kapott szóbeli, vagy írásbeli megbízatásának eredményét közli:

Mélyen tisztelt Százados Úr!

Megbízatásomban eredményesen jártam el, a mennyiben Kócz Péter bajlandónak ígérkezett inasként Százados ur szolgálatába szegődni. Szolgálatá fejében havi 20 korona bért kér.

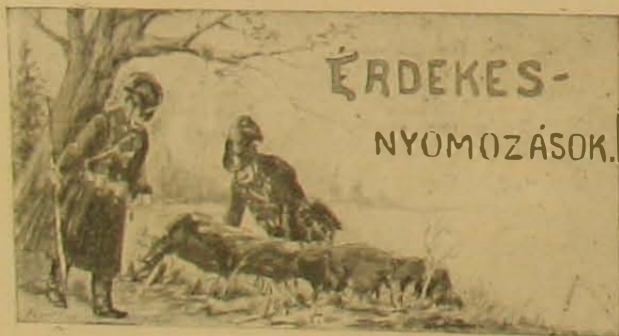
Nevezett azonnali belépésre ajánkozott. Kérek további parancsot az ügy rendezése végett.

Mélyen tisztelt Százados Úrnak

alázatos alárendeltje

Kovács Géza
őrmester.

Bád, 1910 június 15-én.

Az ujbögi halotthamvasztás.

Irta: Mihlé Miklós törzs-őrmester.

„Tiszteld apádat és anyádat, hogy hosszú életű légy e földön!” Erre oktatják a gyermeket az iskolában s ezt hallja a felnőtt is számtalanszor az életben, minden tisztességes társaságban. És mégis hányszor hallunk és olvasunk elvetemedett gyermekéről, a kik nemcsak

hogy rosszul bántak elaggott szüleikkel, hanem elvetemedésükben még azok meggyilkolásától sem riadnak vissza.

A Haverda-féle esetek nem is olyan ritkák.

Hiszen igaz, hogy sok esetben éppen a szülők az okai, hogy rosszul nevelt, esetleg túlszigoru bánásmódban részesített gyermekeik teljesen elhidegülnek tőlük és az is igaz, hogy a szülők iránti engesztelhetetlen gyűlölet s a gyilkosságig fokozódó bosszu nem fejlődik ok nélkül. Erkölcsi és társadalmi felfogás szerint az apa- vagy anyagyilkosságot tartották legnagyobb, leg-súlyosabb természetű bűnnek ősidők óta s ma is undorral vegyes borzalommal fordul el minden jóérzésű ember az olyan embertársától, a kinek a szülője vére szárad kezein. Még az utódjával is érzeteti megvetését a közvélemény.

Igy büntet az Isten harmad- és negyediziglen.

Íliába minden és hiába a súlyos büntetés. A szenvedélytől elvakított ember mégis gyilkot emel szülei ellen s egész czinizmussal veszi el életét annak, a ki neki is életet adott.

Egy ilyen rettentő és befejezésében minden emberi képzeletet felülmúló borzalmas apagyilkosság történt 1909. évi április hó 5-én az ujköcskei örskörlethez tartozó Ujbög telepen, a melynek áldozata Baranyó Imre, 61 éves köztisztületben állott ottani birtokos volt.

Néhai Baranyó Imre, jómódu s általános tisztületnek örvendő, vallásos ember volt Ujbögön. Két darab, mintegy 40.000 K értékű, 72 bold földnek volt tulajdonosa. Már vagyoni állapotánál fogva is tekintélyes ember volt a községbeliek előtt, vallásossága, a közjó és az egyház iránti bőkezősége pedig csak emelte tekintélyét és az iránta való tiszteletet.

Gyermekeit — három fiát és egy leányát — szigoru vallásosságban s még szigorubb házfegyelem alatt nevelte a birtelen haragu apa. Emellett még elkövette azt, a mi népünknel gyakran észlelhető hibát, hogy gyermekeit, míg csak férjhez nem adta, illetve ki nem házasította — talán, hogy visszatérüljön a felnevelésükre kiadott költség, vagy talán előrelátásból, hogy fáradságtalan, kitartó munkásokká nevelje őket — teljesen kibaszta, éjjel-nappal dolgoztatta. A kibaszatásakor pedig, ügyezőlán semmi nélkül bosszátotta el őket úgy, hogy a családi körben elég jó módban élt fia vagy leánya, házassága után harmados kapás vagy részes arató kellett hogy legyen, ha meg akart élni.

Az öreg ugyanis azt tartotta, hogy ha megbal, ugyanis rájuk marad az egész vagyon, tehát életében nem adott nekik semmit. Ha dolgoztak is neki, éppen úgy fizette őket, mint más idegen munkást. Ép úgy harmadra adta nekik a tengeri földet és résziiben az aratást, mintha nem is az ő gyermekei, hanem ránézve teljesen idegenek volnának.

Ez az elbánás pedig, mint gyakran látjuk, elidegeníti a gyermekeket szülőiktől s nem ritkán engesztelhetetlen gyűlöletet kelt azokban elannyira, hogy gyakori esetben gyilkosságra vetemednek, csak hogy hamarabb hozzájuthassanak a szerintük őket megillető vagyonhoz.

Éppen rome téves felfogáson alapuló, de a gyakorlati élethen majdnem mindenütt felfalható elbánás készítette néhai Baranyó Imre fiait is apjuk meggyilkolására.

Néhai Baranyó Imre ugyanis, mikor 32 éves Károly nevű fiát kiházasította, csak azt engedte meg neki, hogy az egyik birtokon levő tanyán lakhasson. De csak úgy

A legjobb órák,

legszellősebb ékszer, egyszerűtől a legdrágábbig, ugy készpénz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

műrészénél Szegeden,
Javitások 5 évi jótállás mellett.
Arjegyzők ingyen!

tekintette ott, mint egy idegen tanyáskertészt. A tengeri-földet barmadra, a gabonát részaratásra adta neki. Emellett szigorúan őrködött a felett is, hogy őt a fia valamiképen meg ne rövidítse. Ha pedig annak valamelyik jószágát a vetésben vagy a kaszálón érte, kész volt a perpatvar. És ha ilyenkor a szintén birtelen baragu fia visszafeleselt, a tanyából való kiutasítással fenyegette meg, sőt kétizben ki is lakoltatta onnan s a szülői háznál jómódban nevelkedett fiu kénytelen volt más idegen ember tanyájára menni tanyáskertésznek s feléből vagy barmadából dolgozni a más földjét, míg csak a gyöngébb lelkü és gyermekeiért rajongó anya közbelpülésére és kérélésére az öreg vissza nem fogadta.

Ez a mostoha bánásmód aztán végkép elkeserítette Baranyó Károlyt és a mellett, hogy mások előtt sem valami bizelgő módon nyilatkozott apjáról, a nálánál fiatalabb fivérét, a 25 éves Balázst is, mikor csak tehetett, apjok ellen ingerelte. Bujtogatása nem is maradt eredménytelen, mert öcsöce, a ki már az előtte lefolyt eselekből tudta, hogy rá is hasonlú sors vár, ba megbázásodik, hallgatott bátyja szavára. És ba nem is nyilvánította otthon vagy mások előttapja elleni ellen-szenvét, titkon bátyjával tartott s mint kiderült, az utóbbi időben gyakran tanakodtak azon, hogy mikép tehetnék el apjokat láb alól úgy, hogy a tetteség rájok ne derüljön s a vagyonhoz bozzájussanak. Határozott megállapodásra azonban hosszabb ideig nem juthattak s így tervezettek tovább s vártak egy jó alkalomra.

Mint fentebb említém, néhai Baranyó Imre egybázával szemben mindig bőkezű s jótékony czélokra adakozó volt.

A mult évben is, hogy Ujbög telepen róm. kath. felekezeti iskolát építettek, az elsők között volt az öreg, nemcsak az anyagi segítségben, hanem a munkában is. Méltó társa volt ebben Nagy István ugyanottani lakos. A két adakozó az iskola felépülése után elbátározta, hogy az iskola részére szükséges feszületet, szentképeket és gyertyatartókat ketten veszik meg. Ennek alaposabb megbeszélése czéljából 1909. évi április 5-én este felkereste az öreg Baranyó Nagy Istvánt és abban állapodtak meg, hogy másnap a kora reggeli vonattal bemennek Szolnokra s az említett tárgyakat megvásárolják.

Esti kilencz óra utánig tartott a megbeszélés, miközben borozgattak is úgy, hogy mikor az öreg a vejével, a ki szintén ott volt a megbeszélésben, hazafelé indultak, az öreg kissé boros is volt. A vő közelebb lakott, tehát a mint annak lakásához értek, az öreg elköszönt s egyedül folytatta utját haza felé a sötét, csendes éjszakában.

Ettől kezdve nem láttak többé Baranyó Imrét.

Baranyóné és legkisebb fia nem is vártak az öregre, hanem dolgukat végezve, lefeküdtek. Még másnap a kora reggeli órákban se tűnt fel Baranyóné előtt férje távolléte, gondolván, hogy vagy a tornácson fekszik, vagy az istállóban, mert egyik lovuk ellését várván, már előző esti eltávozásakor lelkére kötötte Balázs fiuknak, hogy a lóra pedig ügyeljen, nehogy baj legyen az ellés körül. De mikor virradatkor se látta az urát és Balázs se tudott róla semmit, vagy legalább is nem akart tudni, nyugtalanzkodni kezdett az asszony s elébb a szomszédoknál, majd a vejenél és Nagy Istvánéknál is tudakozódott utána, azután a helyi kocsmákban is azértnéztek, de bizony nem tudtak az öregről semmit sehol.

Mintthogy pedig többször előfordult, hogy családi per-

patvar esetén úgy eltűnt az öreg minden szó nélkül, hogy napokig se tért haza, sőt ha ilyen esetekben győri vagy egri rokonaiboz elment, két hétig is oda volt hir nélkül, eleinte azt hitték — bár semmi ok sem volt rá — hogy ezuttal is így tett, tehát pár napig vártak rá s addig sem az ujkécskei előljárósnak, sem az ottani örsnek nem jelentették be az öreg titokzatos eltűnését.

Április 8-án azonban mégis bement Baranyóné az ujkécskei örsre és bejelentette az esetet. Természetesen azt is hozzátette, hogy szerencsétlenséget éppen nem gyanítanak a dologban, mert hasonló eset többször is előfordult a napok multán csak bazakerült az öreg.

Csala Ferencz őrmester, ujkécskei őrsparancsnok, az eset bejelentése napján még Bács-Bodrog megyében volt a csajkás mozgalomból kifolyólag és csak másnap 9-én vonult be és ekkor vette tudomásul az esetet helyettesétől. A következő napokon Husvét ünnepe lévén és mert újabb híreket nem kapott Baranyó családjától, nem is nyomoztatott az öreg után, abban a hitben, hogy azóta talán baza is jött.

Április 13-án azonban, mikor már közbeszéd tárgyát képezte a titokzatos eltűnési eset és Baranyóné is bejött az örsre, hogy már csak nyomozzanak az ügyben, mert ő szerencsétlenséget sejt, Csala őrmester egyik csendőrével szolgálatba indult, hogy a helyszínen tájékozódhassék az eset mibenléte iránt. Alaposabb nyomozást azonban ekkor sem teljesítettek az ügyben, csak éppen a családhoz tartozókat és a szomszédokat kérdezték ki s mivel úgy ezek, mint a helybeli plébános odanyilatkoztak, hogy nem kell az öreget féltetni, majd előkerül, másszor is volt már ez így, mégis bazajött, nem is firtatták tovább a dolgot, hanem tovább folytatva a szolgálatot, egyik-másik ismerős helyen az ügy előzményei iránt kezdtek érdeklődni.

Igy tudta meg Csala őrmester, hogy az öreg a fiaival nem a legjobb viszonyban él s hogy az eltűnés előtti napokban is Károly fiával összeveszett amiatt, mert a tebenét a rozsvetésben érte. S miután a fiu is lármázott, sőt egy meszelőnyéllel meg is ütötte az öreget, ez elszaladva, a dűlőről kiabálta vissza, hogy mielőbb kitakarodják a tanyából, mert ellenkező esetben csendőrokkal lakoltatja ki.

Ez és még az a további körülmény, hogy a kintasított fiu e fenyegetés daczára nemcsak hogy ki nem költözött a tanyából, hanem azon imitt-amott javitgatni kezdett és kerítést csináltatott, gyanussá tette Csala őrmester előtt a dolgot s mikor aztán újból bejött Baranyóné, hogy már a vidéki rokonok se tudnak semmit az öregről, újból nyomozni kezdett és a két fiut gyanusította meg az öreg eltűntetésével.

Ezek tagadták, hogy részük volna az öreg eltűntetésében. Azt beismerte Károly, hogy nagyon rossz lábón élt az apjával, de — mint mondá — annyira még se tudna vetemedni, hogy apját megölje. Balázs, a fiatalabb fiu se akart tudni semmit. Csala őrmester mind a két háznál házkutatást tartott, de ennek se volt semmi eredménye. Majd Balázst és egy bizalmi egyént vett magához és egy szalmabuzó horoggal a téli takarmányrépa már bebuzott vermet, majd az előző őszön szőlőnek megfordított birtokrészt vette vizsgálat alá s a meddig csak a földbe ledughatta a horgot, átkutatta a területet a lehető legsűrűbb loszurások mellett, közben pedig folyton gyanusító szavakkal illette a fiut és viselkedését figyelte.

Ha fáj a feje

ne tétovázzék, hanem
használdjon azonnal

Beretvás-pastillát

mely 10 percz alatt a legmakacsabb migránt és fejfájást elmulasztja. — Ár 1.20. — Kapható minden gyógytárban.
Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispeszen. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítás.

A takarmányrépa-vermek átkutatásánál még csak nyugodt volt a gyanúsított legény, de mikor a szőlőföldre került a sor és Csala őrmester minden földbe szúrásnál mondogatta, hogy bizonyosan onnan kerül ki az öreg, a legény elsápadt, majd verejtékezni kezdett. Ezt az őrmester jó jelnek vette, és tovább folytatta a kutatást, de biz eredmény csak nem lett s a fiu is megmaradt addigi tagadása mellett. S miután bűnösségüket igazoló semmiféle más körülményt vagy bűnjelt észrevenni nem tudott, még egyszer kikérdezte őket, lelkiükre beszélt, de mert azok csak tagadtak, elbocsátotta őket. A puhatólást azonban tovább folytatta.

Ilyen esetben rendszeren úgy szokott lenni, hogy az emberek mindaddig, míg meg nem győződnek arról, hogy csakugyan bűneset forog fenn, nem szólnak semmit, ha azonban a gyanu valaki ellen már erősödni kezd, különösen ilyen súlyos bűnesetben, a jobbkézűsi, becsületesebb embereknek megnyílik a szája. Így történt a jelen esetben is.

Csala őrmester ugyanis már a legelső alkalommal kikérdezte a szomszédokat az eset felől, de akkor egy se tudott semmit. De mert időközben elterjedt a hír, sőt nagyon is tartotta magát, hogy a fiuk tették el apjakat láb alól, a későbbi puhatólás alkalmával egy harmadik szomszédbeli asszony tudott annyit mondani az őrmesternek, hogy ő látta április 5-én késő este az öreg Baranyót egyedül hazafelé bandukolni és még azt is megfigyelte, hogy befordult az öreg az udvarába.

Ugyanekkor a közvetlen szomszéd, a ki április 5-én lázas beteg lévén, egész nap a kanapén heverészett és elaludt, bár előbb ez se tudott semmit, már azt sugta be Csala őrmesternek, hogy az említett este 9 óra után felesége kérésére, hogy feküdjön az ágyba, a kanapáról felkelve, szükségét végezni kiment s ezalatt rövid ideig tartó csendes lármát hallott Baranyóék felől, melyből csak az öreg ama szavait vebette ki: — „ejnye, ejnye, hát így is lehet?” — Megjegyezte még, hogy ez nagyon feltűnt neki, mert világosságot se a szobában se az istállóban nem látott s hogy az öreg mégis ébren volt. De mert a láрма elcsendesedett, nem is figyelt tovább, hanem hamarosan elaludt.

Eme gyanúk alapján biztosra vette Csala őrmester, hogy az öreg Baranyó, a jelzett estén, bár a fiuk azt konokul tagadták, haza ment. És mivel már eltávozásakor ráparancsolt Baláza fiára, hogy az ellős lóra jól vigyázzon, azt is bizonyosra vette, hogy mindjárt az istállóba ment az öreg a lovat megtekinteni, tehát Baláznak tudnia kell az apja hezaérkezésétől, valamint arról is, hogy hova távozott el azután, ha csakugyan elment.

Ezek alapján újból belefogott a nyomozásba és a két testvért őrizet alá vette. Mielőtt kikérdezésükhöz fogott volna, megint csak a szőlőföld átkutatásához fogott s közben feltűnt neki, hogy a Baláza fiu most már nyugodtabban nézi a műveletet, sőt kérdedve ki is jelentette, hogy: „keresheti őrmester ur, sobas találja azt ott meg!”

Ebből már alaposan lehetett következtetni, hogy a két fiú végezte ki az öregot s előbb a szőlőföldbe ásták el, de időközben bizonyosan más helyre szállították el a holtát.

A gyanúsítottat tehát visszakisértette, ő pedig a környéket vette vizsgálat alá, hátba találta valami nyomot. Vizsgálódása közben, néhány lépésműre az előbb átkutatott szőlőföldtől, egy, a földbe mélyen bevágódott

és nem is régeinek látszó talicskakerék nyomára akadt. Más esetben egy ilyen nyom fel sem keltető a csendőr figyelmét s Csala őrmesterét is csak azért keltette fel, mert éppen ilyen nyomot keresett, a mennyiben a hullának a szőlőföldben való elrejtését s később onnan elszállítását, helyes következtetései alapján, biztosra vette.

A talicskanyom a dülő hosszában, egy közép barázdán vezetett végig, majd a Károly fiu által lakott tanya felé fordult s egész a tanya udvaráig kivehető volt. Sőt a talicskát is megtalálta a tanyában az őrmester, de azon semmi nyoma nem volt a hullaszállításnak.

Ezután a szomszéd tanyákon érdeklődött az öreg Baranyó eltűnése és fia gyanus magaviselete ügyében. Egyik szomszéd tanyában megtudta, hogy midőn előbbi őrizet alá vétel után elbocsátotta a két Baranyó fiut, a következő napon Károly haza küldte a feleségét Jászkarajenőre a szüleihez, hogy addig még szopós gyerekként válassza el. A másik tanyában pedig arra emlékezett egyik lakó, hogy azon az éjszakán, mikor az asszony Jászkarajenőn volt, a Károly lakásában egész éjjel fűtötték a kemenczét s a harmatos levegő által lenyomott füst valami különös kiállhatatlan büzt árasztott. Feltűnt még Csala őrmester előtt, hogy Károly napról-napra otthonosabban rendezkedett be a tanyán, fákat gyalazott, a szántóföldet a tanya udvartól elkerítette stb. Mindez arra engedett következtetni, hogy ez már az apja előkerülésétől nem fél.

Eme fontos gyanus körülmények felsorolása mellett aztán kikérdezés alá vette az őrmester a két fiut. Károly azonban ezek daczára is tagadott mindent, ellenben fivérére igen lesújtó hatást tett a felfedezeti körülmények omlegotése s egyszerre kijelentette, hogy ő beismer mindent.

Előadta aztán, hogy az apja a jelzett estén csakugyan hazajött s egyenesen az istállóba jött az ellős lovat megtekinteni, s a mint meglátta ott Károlyt, a kívül pár nappal előbb összevezetett, rögtön neki tám dt. szólni kezdte, majd ütni akarta, minek láttára ő is látja segítségére sietett s apjukkal dulakodásba elegyedtek, miközben az a lovak alá esett és egyik lovuk agyon rugta. Ők ezen nagyon megijedtek s nehogy rájuk essék az erőszakos halálos elődözésének gyanuja, az öreg hulláját elvitték a közeli Tiszához es beledobták.

Ez a vallomás megzavarta rövid időre Csala őrmester fejét, mert hát az eset így történte nem látszott ishetetlennek. Balázst tehát kikísértette és Károlyt vezettette elő s elébe tárván őccsége vallomását, megkérdezte, hogy igaz-e az?

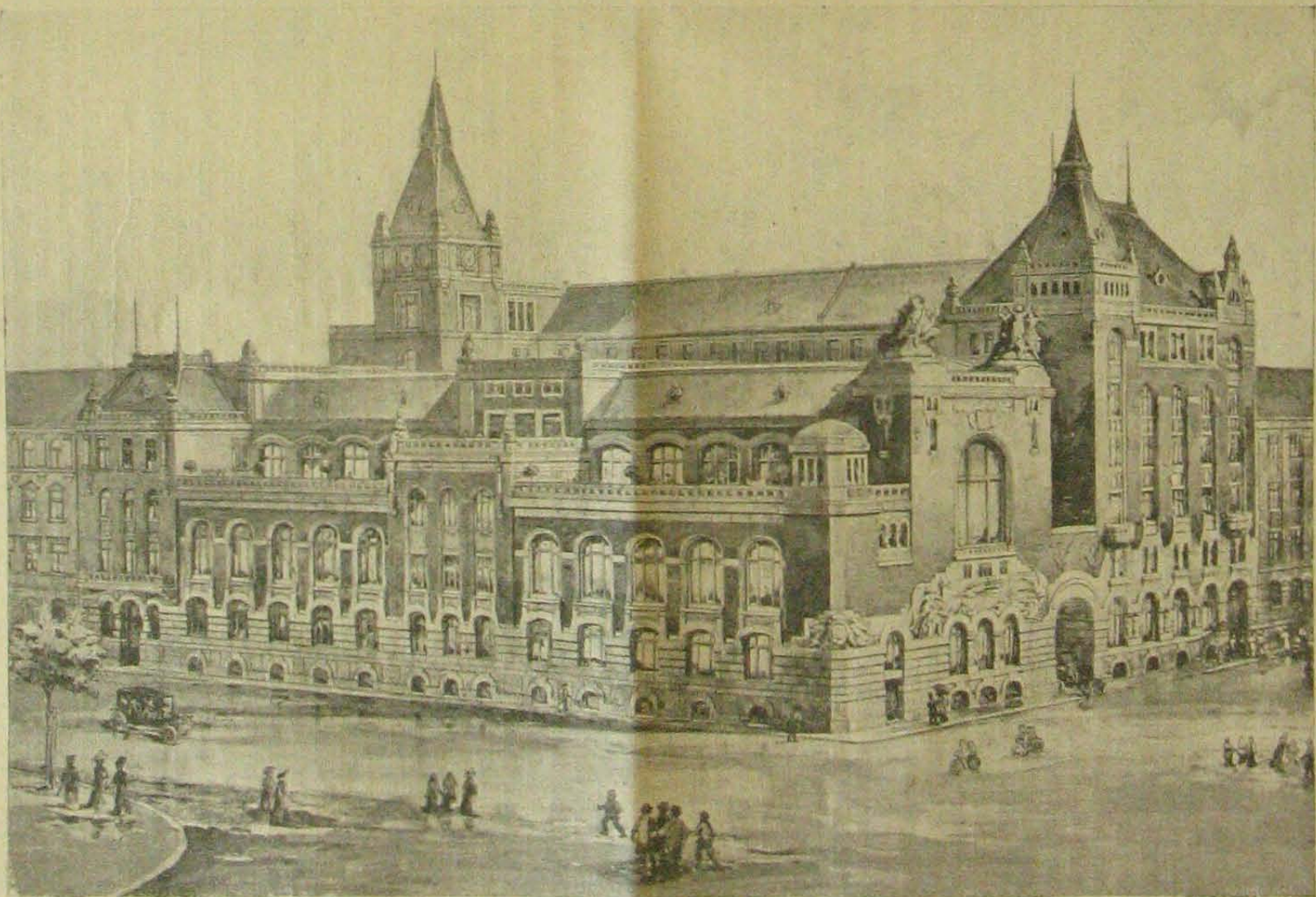
— Dehogy igaz kérem, — felelte ez — hát ki lesz olyan bolond, hogy a kész veszedelemnek kiteszi magát? Hiszen a legelső bözség halászaai vagy révései kifogták volna a holttestet, de ha ott még nem is, Szegedig bizonyára kifogták volna és akkor is csak mi ránk lett volna a gyanu. Bolondot beszél az a gyerek kérem. Nem való abból az egész dologból semmi, én legalább ilyenről semmit se tudok.

Ez a vallomás visszazökkenette az őrmestert előbbi gondolatmenetébe és a Károly kibocsátása után elővezetett Balázst ezen az alapon felvilágosította beismerő vallomása tarthatatlan voltáról és kijelentette előtte, hogy az a talicskanyom és az említett éjjeli fűtés egészen másra enged következtetni, tehát ha nem ismerik

BUTOR

kézpénzért v. részletfizetésre legjutányosabb áron
EHRENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI., TEREZ-KÖRÜT 8. SZ.
 Képes árjegyzék ingyen. :: Telefon 88-54.

BUTOR

A budapesti második telefon-központ új palotája. — Ray Rezső műépítész tervezése.

is be az esetet, azon a nyomon rájuk fogja azt deríteni.

— Hát bevallok mindent — felelte a legény zokogva — úgy is türethetlen már rám az élet, mert édesanyám is folyton minket gyanusít apánk eltűntetésével.

Előadta aztán, hogy az említett este tudva azt, hogy apja bizonyosan az istállóba fog jönni haza érkeztek, értesítette bátyját a kínálkozó jó alkalomról s együttesen várták az öreget s a mint belépett az istállóba, rárobantak, megfojtották s előzetes megállapodásuk szerint a szőlőföldbe ásták el. Később azonban megszeppenve az őrmester ottani kutatásától, abban a hitben, hogy valaki meglátta tettüket és besugta az őrmesternek s ezért oly biztos ez abbéli feltevésében, hogy a hullát ott fogja megtalálni, első elbocsátásuk után, míg bátyja felesége Jászkarajenőn járt, egy éjjelen felásták apjuk hulláját és talicskán, azon a nyomon, melyet az őrmester felfedezett, a bátyja lakásába szállították s a kemenczébe téve, hajnalig elhamvasztották, aztán pedig a teljesen el nem égett csontdarabokat a hamuval együtt a trágya közé keverve, a földre kihordták.

Károly még erre sem akart beismerő vallomást tenni és nem is tett mindaddig, míg a szántóföldön szétszórta trágya közt apjuk egyik térdkalács csontját és még 16 darab mogorónyi és diónyi nagyságu csontját, az ő jelenléte melletti keresés közben, meg nem találták.

Ekkor aztán mind a ketten egyformán beismerték a borzalmas tett elkövetését, azzal mentegődzvéen, hogy apjuk durva és igazságtalan bánásmódja készítette őket e súlyos bűntett elkövetésére. Fenntartották vallomásukat a vizsgálóbíró előtt is, a ki a kir. ügyészség a helyszínére kiszállva, újabb helyszíni szemlét tartott és a kemence fenéktágláinak s az ezek bézagai és alatta talált s a hullaszírral átíródott agyagrétegnek kisedésével újabb bűnjeleket biztosított az amugy is beismerésben levő tettesek bűnösségének bizonyítására, a melyhez hozzá vették a Csala őrmester által ugyanez idő alatt a szántóföldön és a trágyadombon összeszedett még 56 drb kisebb-nagyobb csontot és egy ökönyi nagyságu májdarabot, a mely az égő bulla piszkálása közben valószínűleg a kemence oldalába a kialudt hamu közé kerülve, el nem égett — s ezek mind bizonyítékai lettek a borzalmas bűncselekmény végrehajtásának.

Igy derült ki eme borzalmas apagyilkosság 1909. évi június elején, tehát majdnem két hónappal az elkövetés után, Csala őrmester belyes és észszerű következtetések alapján vezetett kitaró nyomozása révén. És csak akkor tűnik ki, hogy mily nebéz helyzetben volt az őrmester e bonyolult ügy nyomozásánál, ha tekintetbe vesszük, hogy az a nő, a ki azt állította, hogy látta az öreg Baranyót hazatérni, még a fiuk beismerő vallomása előtt visszavonta vallomását és azt állította, hogy ő az előadottakat csak álmódta; az a szomszéd pedig, a ki azt állította, hogy az öreg Baranyó hangját hallotta, szintén a tettesek beismerése előtt, felkereste és kérte a járőr, hogy őt be ne jelentsék tanúnak, mert ő meg nem esküszik arra, hogy a hang, a miket hallott, az öreg hangja volt. Csala őrmester ennélfogva már az első kiinduló pontot és bizonyítékot elvesztvén, csak szívós kitarása, a gyanúsítottak alapos megfigyelése, az összegyűjtött adatok belyes és észszerű mérlegelése és az ebből levont következtetései juttatták a szép sikerhez.

A naptár reformálása.

A Vatikánban azt tervezik, hogy átalakítják a mostani naptárt, egyforma időrendbe szorítja az esztendő beosztását, s olyan formát keres, a melyre ráillik a változó évek mindegyikére az idők végeig. A Vatikán tervének főbb vonásai a következők:

Ragaszkodik a régi naptár tudományos alapjaihoz és egyházi hagyományaihoz. Főntartja a tizenkét hónapot négy kvartálisra beosztva, megtartja a beteket is, de oly tagozatban állítja be ezt a rendszert, hogy az elrendezés nemcsak évnegyedenként fedi egymást, hanem esztendőnként a legpontosabban megismétlődik. Az új rend így alakulna ki egy éven át: Január 30, február 31, márczius 30, április 30, május 31, június 30, július 30, augusztus 31, szeptember 30, október 30, november 31, december 30 nappal.

Minden évszak e szerint három hónapból, 13 hétből és 91 naphól van összetéve. Az évszakok (tél, tavasz, ősz, nyár) első két hónapja (tehát télen december és január, tavasszal márczius és április, nyáron június és július, ősszel szeptember és október) 30—30, a harmadik 31 napos. A rendszer így nemcsak a kvartálisokat teszi egybevágókká, hanem a napok szimmetrikus beti dátumait is. Ha például vasárnap indul az egyik negyed, a másik is akkor kezdődik, mert a 91 napos kvartális utolsó napja a negyed 13-ik hetének zárónapjával: a szombattal szükségkép összeér (mivel $13 \times 7 = 91$) s újra ismét vasárnap nyithatja meg az új negyedet. Ez természetesen megismétlődik az összes évszakoknál, nemcsak egy esztendő folyamán, hanem az összes évek valalammnyi kvartálisában. Nyissa meg vasárnap a nyári évszakot, akkor vasárnapon kezdődik a többi évszak: e napra esik márczius 1, szeptember 1, december 1 is.

Visszont, ha az évnnyitó (tehát nem évszaknyitó) nap, vagyis a téli évszak második hónapjának első napja: január 1 (újév napja) esnék vasárnapra, akkor az új rendszer ezt rögzíti meg évnnyitó napnak az összes évekre s ebből megtudjuk, hogy a többi évszak második hónapjának elején: április 1., július 1. és október 1. napján szintűgy vasárnap van minden esztendőben. E rendszer segítségével azonfelül állandóan fixirozottak is. Uyanama naphoz kötöttek a további összes dátumok is. Ez a rendszer azonban, melyen most dolgoznak a Vatikánban, két napha ütközik bele, melyek a 91 napos kvartális tagozaton kívül rekedtek. A 91 nap negyszerese 364, holott az esztendő 365 naphól, öt órából, 49 perczből és 16 másodperczből áll; egy napot tehát minden közönséges évben, egy másik napot ezenfelül minden szökő évben bele kell toldani az új rendbe, még

A magyar királyi csendőrség szives figyelmébe!

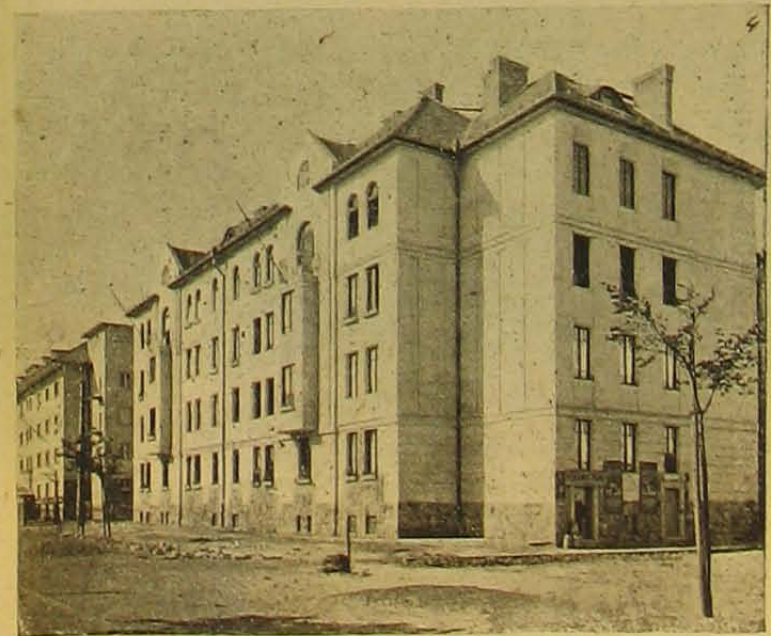
Minden csendőr, ki órát, ékszer, gramofont vagy bármily más czikléket akar vásárolni, nálam közeleket beszerezheti: 40 kor.-ig havi 4—5 kor., 60 kor.-ig havi 5—6 kor., 80 kor.-ig havi 7—8 kor., 100 kor.-ig havi 9—10 kor., 150 kor.-ig havi 12 kor., 200 kor.-ig havi 18 kor. Ezen felül egyesek szerint. Az óráknál 10 évi jótállás, leltárban tisztességes kiszolgálás. — 1 gramofon kiűnő kivétel, 20 darabban (10 nagy dupla lemezzel, 100 tétel), portólmentesen 100 kor., havi 8 kor. részletekben. Több rendelésnél szivesen hátrahozzok, mintán évi hárteljavam van. Régején árnyvázokat.

Brucker Győző Nándor és Tsa

magyar műórás és műtőväs

Győr, Kazinczy-u. 15. sz.

Budapest főváros új kislakos bérházai. — 1. Üllői-út. 2. Köztetető út. 3. Berzenczy-utca. 4. Hungária-körút.

pedig úgy, hogy a rendszer lényegét, a napi dátumok állandóságát érintetlenül hagyják. Ezt a kérdést a reform úgy akarja megoldani, hogy a közönséges év 365-ik napját dátum nélkül, az ötvenkét héttől elkülönítve, újeztendői fordulónap gyanánt december 30-ika után az esztendő végére csapja: a szökőév 366-ik napját pedig, ugyancsak dátum nélkül és a rendes év keretén kívül, négyévenként június 15. és 16-ika közé. A szökőév időrendje tehát a vasárnapon kezdődő normálnaptárban így festene: Junius 1.: vasárnap; junius 2.: vasárnap; junius 14.: szombat; junius 15. és 16. közötti nap: szökőnap; junius 15.: vasárnap; junius 16.: hétfő és így tovább. Az új naptár tehát két új kettős ünnepnapot teremtené: az év utolsó napja (szombatja) után következő újévet s a közvetlenül utána következő évelesei vasárnapot; továbbá négyévenként a június 14-iki szombat után következő szökőnapot s a közvetlenül rákövetkező vasárnapot. Az újév és a szökőnap nem fogja viselni a hét egyik napjának a nevét se, mindkettő egészen kiesik a dátumból s mindkettő normanap lesz.

Az új naptár behozatala előtt való utolsó december 31-ikét (mivel a normálnaptárban december hónap harmincznapos lesz) már újévnek fogják tekinteni s a rákövetkező vasárnapval megindul az új rend; akkor lesz január elsője.

Mindozt pedig azért frissítették föl olvasóink emlékeztében, mert Szilvay Lajos úrtól érdekes levelet kaptunk, melyben megírja, hogy már 1893-ban foglalkozott ugyanilyen eszmével, mely nagyon hasonlít a Vatikánéhoz, 1900-ban pedig a maga terve szerint megcsinálta az 1900. év egész évi beosztását s mindkettőt beküldötte hozzánk. A reform-naptártól eltérően azonban egy fontos és megszívlelendő változást ajánl: a közönséges időszámításnak a csillagászati időszámítással való összekapcsolását.

Szilvay újév napját, mely se nem számít az évbe, se valamely nap nevét nem viseli, a naptárban első helyre teszi, mert ha újonnan kezdődő év napja, akkor nem lehet sem az év közepén, se nem lehet az év utolsó napja. Eddig is a naptárban első volt. Azután következik (a Vatikán tervétől eltérően) január 31, febrvár és márczius 30—30, április 31, május és június 30—30 nappal és így tovább a következő két évnegyed (tehát nem évszak.) Már a szentírásban is így van: „Hat napon munkálkodjál, a hetedik napot megszenteljed.” Tehát hétfővel kezd január elsőjét és a hetet; vasárnap pedig a hetedik nap, munkaszünet a hétközben. Eltekintve az újév napjától, január elsője hétfővel kezdődne, szerdával végződne; febrvár esütörtökkel kezdődne, péntekkel végződne; márczius szombattal kezdődne, vasárnapval végződne és így tovább a következő negyed-évek is, egyszermindenkorra ebben a rendben.

Minden negyedik év szökőév lévén, az újév napja két napig tartana, szintén a nélkül, hogy az évbe beleszámítsa. Ha lehet karácsonyt, húsvétot, pünkösdöt két-két napon ünnepelni, miért ne lehetne minden negyedik évben újév napját is két napig megülni? Hiszen téli időben lévén, a munkásság nem veszítene véle annyit, mint a vatikáni tervezet szerint egy napot nyár derekán. Szilvay a tervezetében össze akarja egyeztetni a közönséges időszámítást a csillagászati időszámítással, mely szerint a mostani közönséges naptár december 22-i dátumán van a téli solsticium, vagyis a legrövidebb

nappal, a legbosszabb éj. Ezentúl kezdenek a nappalok hosszabbodni, holt pontjáról megújul a körforgás, a természet; tehát ekkor legyen az újév. Ez jogosult, de szükséges is, mert hiszen a mostani polgári év miért számlál 365, illetve 366 napot? Nem-e a földnek napkörüli egyszeri megfordulásának időtartama ez? A midőn tehát a körforgás holtpontjából újra kezdődik, azon a napon kezdődjen az időszámítás, az újév. Miért ne lehetne az időszámításnak kezdőpontja az a nap, mely a világ kezdete óta pozitív és változatosan? Ez az alap öröktől való, tehát kell, hogy alapul szolgáljon az új tervezetben is.

Ha csillagászati alapon december 22-én lenne újév, a régi naptár szerint elveszne tíz nap az évből. De ez a veszteség, minden következményeivel nem oly nagy, hogy az egységes és teljesen pozitív alapon nyugvó új rendszer meg ne érnie. Különbösen is megtörtént már 1582-ben, mikor a mostani Gergely-naptár életbe lépett, hogy XII. Gergely rendeletére október 4-ike után mindjárt október 15-ikét írtak.

A tiznap veszteségnek egyik következménye: hogy az 1912 december 22-től 31-ig esedékes váltók és mindenféle jogügyletek már december 21-én válnának esedékessé, kamatvisszatérítés és kárpótlás ellenében. Másik következménye pedig, hogy az 1912-ik év karácsony ünnepét már december 15-én és 16-án kellene megtartani.

Hogy együnnepnek előhře tetele vagy kitolása lehet séges egy rendszeres alap érdekében, arra példa az esidei Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepének márczius 25-ről április 4-ikére való kitolása is.

Az új rendszer életbeléptetési ideje lehetne — hogy minél kevesebb zavart okozzon a hét napjainak megnevezésében — 1912 december 22-ike; miután ez az esztendő szökőév lesz, vasárnapra esne az újév és a rákövetkező hétfővel kezdődne az 1913 január 1-je. Aldig volna idő előkészíteni az emberiséget az új rendszerre és a rendszer kedvéért okozott némi pénzügyi zavarok kiegyenlítésére.

A megjavított időszámításba, mint reformnaptárba a megfelelő ünnepnapokat évenként a régi rendszer szerint, a tavaszi napéjegyenlőséget követő holdtölte után való első vasárnap alapján kell beleillesztani.

KÉPEINKHEZ.

A budapesti második telefon-központ új palotája.

A Mária Terézia-tér és Némethy-utca sarkán fog felépülni ez a palota, a melynek még most csak a tervezéssel való képét mutatjuk be olvasóinknak. Méreteinél és architektonikus szépségénél fogva egyik számottevő középülete lesz ez a fővárosnak és berendezése is oly mintaszerű, hogy a terveket máris több külföldi telefonigazgatóság kérte el tanulmányozás czéljából. A négy kapcsoló teremben 18.000 előfizető forgalmát fogják lebonyolítani s ez a négy terem egy 70 méter hosszú és 12 méter széles hall-al áll összeköttetésben, melynek kiváló előnyét képezi az, hogy tűz kiütése esetén az összes személyzet mindenünne eme központi hall-hoz juthat és innen veszély nélkül mehet ki a szabadba. Szóval eme új palotával határozottan gazdagodni fog Budapest szebb középületeinek száma.

ÉLELMISZEREKET

Legjártányosabban szállít :::

Szállítja az összes

BECK LIOT és FIA és WEISZ NORBERT cég
BUDAPEST, II., SZÉNA-TÉR 1. SZAM.

Szállítja az összes élelmiszereket a m. kir. esendőrség és a cs. és kir. hadsereg részére.
Részletes felvilágosítást készséggel nyújtunk.

Budapest főváros új kislakásos bérházai.

További képeinken a székesfőváros azon kislakásos bérházait mutatjuk be, a melyek a fővárosi lakásínség megszüntetése és a lakbérzsora letörése céljából, a szegényebb sorsú és sokgyerekes családok részére épültek. Közel 800 szegény család nyert eme szép nagy nyolc- és kétszobás lakásaiban, a mostani viszonyokhoz képest eléggé olcsó és határozottan kényelmes és nyugalmas otthon. Mind olyan család, a kiknek a budapesti folyton emelkedő lakbérzsora, ugyesólván minden keresetét feleméztette s emellett, ha nagyobb számú családjuk volt, még lakást is alig és csak rövid időre kaphattak. Így aztán megmenekedtek a lelketlen lakbérzsorások további kiszíjolyozásától és a hetenként vagy hónapoként való huzakodások általi túrlételetlen zaklatásoktól.

HIREK.

Gyászír. Cziriák Mihály járásörmester, tabi járásparancsnok, 1910 augusztus 15-ikén Tabon meghalt. Temetése augusztus 17-én ugyanott ment végbe. Az elhunytat utolsó útjára özvegyének, árváinak és bajtársainak őszinte részvéte kísérte. Nyugodjék békében.

Lótolvaj- és betörőbanda leleplezése. Juhos László cz. őrmester eseloni őrsparancsnok, 20 csendőrrel, 50 napi láradásos és kitarló nyomozás során egy jól szervezett lőtolvaj- és betörőbandát kerített kézre a napokban, a mely Radovics Kovajlov szarduki lakos vezetés alatt már 25 év óta garázdálkodik büntetlenül a Délvidéken és Slavoniában. 115 lopás bűntette, 112 orgazdaság bűntette, 12 bűnpártolás és 7 rendbeli közokirathamisítás bűntette derült rá a jeles társaságra, melynek 14 tagja elfogatott, 92 tagja pedig feljelentett. Az említett büncselekmények következtében felszaporodott károsodások összege 71.840 koronát tett ki, a melyből 5814 K. 68 f. értékű ló, ökör, sertés stb. került elő és koboztatott el bűnjel gyanánt. Mindenesetre gratulálunk bajtársainknak e szép és jól sikerült eredményhez.

Tettenért gyujtogató. Neikuleszky János, gyöngyösi őrsbeli csendőr, augusztus 24-én éjjel 11 órakor, rendes szolgálat teljesítése közben a hevesmegyei Ludas községben, Kiss József ottani lakost gyujtogatáson tetten érte. A tettenért gyujtogató, az általa kifejtett ellenállás következtében vele szemben alkalmazott és könnyű sérüléssel végződő szuronyfegyverhasználat után, Neikuleszky csendőr által elfogtatván, a bíróságnak át-
arlatott.

Duhajkodó katona. Bokor József őrmester, alsógyertyáni őrsparancsnok, augusztus 24-én délután a zemplenmegyei Alsógyertyánon sétálva, az ott szabadságon levő Hassó Mihály tényleges állományu cs. és kir. ruharkatári katona ellen, ki az utcán duhajkodott, szolgálatilag fellépve kardot rántott. Hassó duhajkodása és az őrmesterrel kifejtett ellenállása közben az őrmester előre nyújtott kardjának esett, annak következtében a kard annak baloldalába batolva, azt hülálosan megebezte.

Orvvadászok. Péczeli János abasári őrsbeli cz. őrsvezető, rendes szolgálatközben, a hevesmegyei Domozló község határában, augusztus 19-én délután 5—6 óra között két ismeretlen orvvadász ellen, kik közül az

egyik őt ezélba vette, egy lövést tett, mire azok elmenekültek s így sem azok kiléte, sem pedig a lövés eredménye megállapítható nem volt. Az elmenekült orvvadászok utáni nyomozás folyamatban van.

Ellenszegülés. Balogh Gyula merényi őrsbeli csendőr augusztus 22-én éjjeli 1 órakor a szepesmegyei Görgőfalva Horváth Gusztáv ellenszegülő cigánynyal szemben, annak súlyos, de nem életveszélyes sérülésével végződő szuronyfegyvert használt.

KÜLÖNFÉLÉK

Meddig élhet az ember? Ez az a kérdés, a melyre sem a statisztika, sem a tudomány nem igen tud ma még pontos feleletet adni. Ez a határozatlanság pedig annál különösebb, mert akárbány állatfaj lehetséges életkorára nézve igen pontos megállapítással rendelkezik a tudomány. Igaz ugyan, hogy a maximális emberi életkor meghatározása sok mindenféle nehézségbe ütközött a múltban, de ma már a mai pontos anyakönyvi feljegyzések alapján nem lenne olyan nehéz megállapítani az átlagos maximális emberi kor határát. Rendkívüli életkorral elsősorban jön ugyan jelentős időnként, de e jelenségeket hiteles statisztikai eseteknek tekinteni alig lehet, mert minden nagyon öreg embert megtesz a fáma 105—110 esztendősenek. A statisztikusok eddigi megfigyeléseik alapján egyáltalán kétségbe is vonják, hogy 110 éves emberi kor lehetséges, és azt mondják, hogy a maximális emberi kor 105 esztendő. Ez azonban szintén csak föltevés, mely tudományosan megerősítve nincs.

Női rendőrök. Baltimore városában mostanában egy igazi amerikai mozgalom van keletkezében. A város feminista a községtagasban ki akarják erőszakolni, hogy a rendőrségnél nőket is alkalmazzanak. Ezeknek a női rendőröknek kizárólagos hivatása volna a főúton az utcán megakadályozni. A mozgalom élén Funk Emma asszony áll, a ki egyik gyűlésen mondott beszédében kijelentette, hogy az udvarlás ellen már azért is harcolni kell a szuffragetteknek, mert az udvarlás a nőt elvonja a női egyenjogóság eszméjétől. Az ő terve szerint a női rendőröknek kötelessége volna az utcán minden nő megfigyelni és ha ez netalán férfiakkal kaczerkodikna, rögtön megállítani, és szükség esetén letartóztatni. Ez volna a baltimorei hölgyek célja. Hogy ehhez a tervhez mit szól majd a város tanácsa, az természetesen más kérdés.

Szerkesztői üzenetek.

Havasí. Utasításaink értelmében veszélyes gonosztevő ugyan, de hogy kérdésének második részében foglaltak alkalmazhatók e vele szemben, az sok minden más és nagyfontosságú mellékkörülménytől függ. Utasítások magyarizátába nem bocsátkozunk mert az rendeltetési körünk határain kívül esik.

H. csendőr. Szolgálati ügy.

O. járőr. Rainót. Igen. Sorajegyzeire később.

Kárpátok. 900 korona.

Kiváncsi csendőr. 1. A feljelentés jogos volt; az elbírálásra a közigazgatási hatóság illetékes. 2. Tanu nem kell.

Tudniakozó. Szeresse be — akár Várnay czég útján — az idegen szavak szótárát.

Csusz, köszvény, reuma
Ideges fejtájtás, hűlés,
Idegbaj, mindennemű
csontbántalmak ellen
kiváló hatásúak bi-
zonyult szer

AZ ERŐSÍTETT
CAPCINE (PAPRIKA) KENŐCS

Ezrekre menő hálsíratok bizonyítják, hogy mily kiváló hatása van. Valódi csak nálam kapható.
Kis tégely 1 K., nagy tégely 2 K.

Az ár és 45 f. postaköltség
beküldése után vagy után-
vétel küldve

Szente Lajos gyógysz.
Budapest, Damjanich-utca 2.

V. J. Tanácsot ezen kényes ügyben — sajnos — nem adhatunk. Forduljon bizalommal előljáróihoz. Nincs oka a kétségesbecsítésre.

F. 1883. Szolgálati ügy.

Sz. J. Nagyon rosszul van informálva. Sajnos, szó sincs róla.

B. P. Mert ott annak idején nagyon sok hó (veszendőben lévő állatfaj) tartózkodott.

B. S. Lugos. Jó talányokat esendőröktől is elfogadunk.

N. J. Ha összes «beszámítható» szolgálati ideje 10 év. Közvetlen átlépés esetén a csapatnál eltöltött idő is számít.

Havasí esendőr. Sehol sincs előírva, a közelmúltban egy e tárgyú terjedelmes cikket adtunk közre.

1000. 1. Szolgálati ügy. 2. Fenti válasz Önnek is szól.

Sz. J. Olvassa el a múlt évi 25. számunkban közölt e tárgya, érintő cikket.

1885. 1. Ősszel. 2. 3. Még nem tudni.

Tudni vágyó. Belföldön nem, külföldre engedélyezett szabadságnál igen.

Érdekes nyomozások. Teljesen mellékes, vajjon a közlemény tényleg megtörtént, avagy csak képzeletbeli eseményt tárgyal, a fő az, hogy megfelleljen azon kelleknek, a melylyel egy ily irányú cikknek rendelkeznie kell. Nem szép dolog azonban idegen tollakkal ékeskedni, vagyis ez esetben: ha valaki egy tényleg megtörtént nyomozást olyképen ad közre, mintha ő maga volna annak főhőse, ha az tényleg nem úgy van. Kellő irmodorban tartott helyreigazításokat természetesen közreadunk.

B. A. Téli és nyári hónapokban egyaránt a nős őrsparancsnok. Arra való a fűlési és világítási átalány.

S. Csendőr Gyertyánliget. Jeligéjét nem tudjuk elolvasni. Tisztában írja meg akkor kap választ. Levelét félretettük.

G. 1. Nyugdíjra van igénye. 2 és 3. Nem.

FEJTÖRŐK.

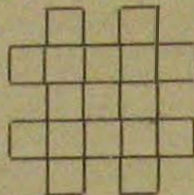
Képtalány.

Számrejtvény.

A következő kilencz számjegyből: 111777333 — melyik 5 számjegyet kell kitorlítani, hogy a megmaradt 4 számjegy összege 12 ot tegyen?

Kocka-rejtvény.

kényes — kemény — télon — kerék. — Ezen szavak a kockákban így helyezendők el, hogy fölülről lefelé és balról-jobbra olvasva mind a négy szó bent foglaltassék.

Megfejtési határidő: 1910 szeptember 11.

Mind a három talányt megfejtők között egy darab Erzsébet királyné Sanatorium-sorsjegy lesz kisorsolva.

Lapunk folyó évi 3. számában közölt fejtörők helyes megfejtése:

Képtalány: «A becsületes törekvést előbb vagy utóbb megjutalmazták». — Algebrai számtalány: «Félre és Emma juygessék». — Szótalány: «Hazai Samu.»

Helyesen megfejtették: Biacsi S. esendőr Lugos, Demostovits Istvan őrsv. Noszlop, Oláh és Doubi őrm Gombos, Markosy Ferencz pr. esendőr Sármellék, a kurticsi őrs, Gyarmati Elek Margincan János Nagykáta, Pál S. őrm. Szeged, Pál János esendőr Zalaújbok, Verecs L. őrm. Etéd, Zagurcsini őrs, Gergely S. jörm., Kovács őrsv., Waller K. őrm. és ifj. Gergely S. Dén, Siegl őrm. Bácsaborsói, Coernai őrsv. Lőcsé, Szabó P. őrsv., Fűredi László és neje Kántorjánosi, Autalfi József jörm. Tét, Ceidey József őrm. Csász.

A kisorsolt Erzsébet királyné sanatorium-sorsjegyet Biacsi S. esendőrnek Lugosra elküldöttük.

MOSKOVITS

anatomiai czipő- és csizmagyár részv.-társ.

M. kir. csendőrség, boszniai csendőrség, cs. és kir. közűshadsereg szerződ. szállító

Budapest, Rákóczi-út 6. sz. Nagyvárad

Ajánlja elsőrendű chevro- és boxbőrbeli készített különlegességeinek szerződéses árbani szállítását

Kivánatra árjegyzéket bérmentve küldünk

Kérjen egy példányt :: «MŰIPARI CZIKKEK ELLENŐRE» czimű könyvet ingyen Lőrincz M. és Társa cégtől, Kecskemét. Sok pénzt takarít meg vele!!

HIVATALOS RÉSZ.

Őrsök lovasítása.

A m. kir. III. számú csendőrkerület budapesti szárnyának kókai őrsé, 1910 augusztus 8-án,
a kecskeméti szárnyak lajosmizsei és dömsödi őrséi 1910 augusztus 7-én,
a szolnoki szárny besenyszögi, köteleki és jászfény-szarui őrséi, 1910 augusztus 8-án,
a zombori szárnyak dávidi és bácsalmási őrséi, 1910 augusztus 8-án, végül
ugyanazon szárny hódásági őrsé, 1910 augusztus 9-én lovasítottak.

Őrsáthelyezés.

A m. kir. IV. számú csendőrkerület sátoraljaubelyi szárnyának vajdácskai őrsé, 1910 augusztus 19-én Bodrogszerdahelyre helyeztetett át.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Nyugállományba helyezettek:

1910. évi szeptember 1-ével:

Kormány Lajos IV. számú csendőrkerületbeli várakozási illetékkal szabadságolt járásőrmester, a megejtett újbóli felülvizsgálat alapján, mint „rokkant, mindennemű népfelkelési szolgálatra is alkalmatlan.”

Választott lakhelye: Szatmárnémeti.

Simon Márton III. számú csendőrkerületbeli járásőrmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint „rokkant, mindennemű népfelkelési szolgálatra is alkalmatlan.”

Választott lakhelye: Abony.

Csiki József IV. számú csendőrkerületbeli járásőrmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint „rokkant, mindennemű népfelkelési szolgálatra is alkalmatlan.”

Választott lakhelye: Kézdivásárhely.

Okirattal megdícsértettek:

A magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelője által:

Gaal Jenő, IV. számú csendőrkerületbeli főbatalnagy, 12 évet meghaladó csendőrségi szolgálati ideje alatt szakzsánerparancsnoki minőségben kiváló ügybuzgalommal és szép eredménnyel teljesített működése, nemkülönben úgy oktatótiszt, mint a nagyváradi továbbképző- és altiszt iskolában tanári alkalmaztatásában a legénység helyes és cél tudatos neveléseit.

Medgyesi Medgyesfalvi József, I. számú csendőrkerületbeli őrmester, 21 évet meghaladó, és

Gálos József, VI. számú csendőrkerületbeli őrmester, 17 évet meghaladó, végül

Barasics Kálmán, VI. számú csendőrkerületbeli ezredes őrmester, 14 évet megközelítő csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett eredményes tevékenysége és kifogástalan magaviseletéért.

A m. kir. VI. sz. csendőrkerületi parancsnokság által: Kövári József őrmester szárnyirodai segéd munkás, hosszabb csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálatban kifejtett tevékenységeért, valamint 6 évi irodai alkalmazásában tanúsított buzgó és szorgalmas működése, használhatósága és jó magaviseletéért.

Horváth István VI. sz. őrmester, az utóbbi 5 év alatt a közbiztonsági szolgálat terén tanúsított kiváló szorgalma és eredményes tevékenységeért, valamint őrsének rendben tartása, alárendeltjeinek helyes vezetése és jó magaviseletéért.

Kod József ez. őrmester, szárnyirodai segéd munkás, 9 évi csendőrségi szolgálatu alatt úgy a közbiztonsági szolgálatban, mint irodai alkalmaztatásában kifejtett buzgó és szorgalmas működéséért, valamint példás magaviseletéért.

Zrim János ezimz. őrsvezető II-od altiszt, mert két rendbeli gyilkosság és egy emberölési kísérlet tettesét igen ügyesen, nagy szakavatottsággal, fáradságot nem ismerő utánjárással és kiváló buzgalommal teljesített nyomozással kiderítette, elfogta és az igazságszolgáltatás kezébe juttatta.

Mester József ez. őrmester, Szilvás községben 1909. évi augusztus hó 15-én dühöngött tűzveszél, az emberélet és vagyonmentés körül kifejtett önfeláldozó, bátor és férfias magatartásáért és a tűz továbbterjedésének megállítására tett hasznos intézkedéseért.

Bíró Imre ezimz. őrmester, a Karancsevics Ignác lathárdi lakos sérelmére 1909. évi október hó 20-án elkövetett rablógyilkosság tettesének hat napon át teljesített buzgó, fáradságot nem ismerő és igen czél szerűen vezetett eredményes nyomozással történt kiderítéseért és az igazságszolgáltatás kezébe juttatásáért.

Kiss Gyula ez. őrmester, a Kohn Helén baranyakisfaludi lakos sérelmére 1908. évi augusztus hó 15-én elkövetett gyilkosság tettesének egy éven át, nagy kitartással, igen ügyesen és tapintatosan vezetett buzgó nyomozással történt kiderítése és az igazságszolgáltatás kezébe juttatásáért.

Rákosi Ferenc ez. őrmester, mivel a Borbi Éva köi lakos sérelmére 1909. évi június hó 17-én virradóra elkövetett gyilkosság tettesét igen ügyesen vezetett tapintatos nyomozással és helyes következtetéseken alapuló gyors eljárásával kipróbálta, elfogta és az igazságszolgáltatás kezébe juttatta.

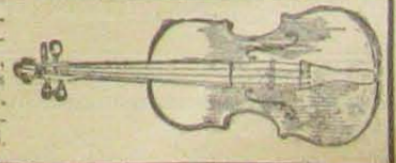
Somogyi István II. sz. őrmester hosszabb csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálat terén kiváló szorgalommal és nagy buzgalommal párosult tevékenysége és eredményes működéséért, valamint alárendeltjeinek a közbiztonsági szolgálatban való czélirányos vezetése és jó magaviseletéért.

Pichler János ez. őrsvezető II-od altiszt, mivel az 1909. évi február hó 21-én Sövegjáró József né gyöngyöszőlősi lakos sérelmére elkövetett gyilkosság tettesét, azonkívül egy kóbor cigánybanda által 1906. és 1909. évben elkövetett négyrendbeli betöréses lopás tetteseit ügyes, tapintatos és fáradságot nem ismerő nyomozással kiderítette és mert példás magaviseletet tanúsított.

Pintér Pál őrmester, Barok József, Horváth Lajos II., Murosi Gyula, Tarosai Nándor és Pintér Sándor ezimz. őrmesterek hosszas csendőrségi szolgálati idejük alatt a közbiztonsági szolgálat terén tanúsított kiváló szor-

Villamos és gőzre berendezett gyár távolról nem képes olyan finom és jó hangszert szállítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia bézi hangszerkészítője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedő, gordonka, cimbalom, harmonium, harmonika, fa- rézfúvó-hangszer, húr, stb., míg **Roményi** legjobb kénes árjag yákkét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik **Budapestről, Király-u. 58.** Külön költségvetés díjtanul. Kivétel a világ minden részébe egyben és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön-külön árjegyzék korendő.

galmuk, buzgó és eredményes tevékenységükért, valamint őrsük rendes vezetése, alárendeltjeik helyes befolyásolása és jó magaviseletükért.

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. VI. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:

Kossa Géza, a számvivőséghez beosztott őrsvezető ez. őrmester és Tavasz Imre a törzs székhelyére kisegítő irodai szolgálatra tartósan vezényelt ez. őrsvezetőnek, 7 évi csendőrségi szolgálati idejük alatt úgy a közbiztonsági szolgálatban, mint különböző irodai alkalmazásukban tanúsított buzgó tevékenységük, használhatóságuk és jó magaviseletükért.

Bögi Ignác, Rácz Pál, Bujtor Károly, Darabos János ez. őrsvezető II-od altisztek, Takács Ferencz, Molnár Pál, Mihalkovits István és Ceete György csendőr ez. őrsvezetők csendőrségi szolgálati idejük alatt a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett buzgó tevékenységük és eredményes működésükért.

Zsedény Mihály ez. őrsvezető II-od altiszt hosszabb csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálat terén tanúsított buzgó és szorgalmas tevékenységért és kifogástalan magaviseletéért.

Vamos József ez. őrmester, Csapo János, Sostarics József, Vas Lajos, Sebők Lajos ez. őrsvezető II-od altisztek, Rácz János, Pázmán István és Tóth Ferencz I. csendőr ez. őrsvezetők, a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett szorgalmuk, buzgó tevékenységük és eredményes működésükért.

Mátyás János csendőr ez. őrsvezető, Mesteri István és Orban Pál csendőrök, Szilvas községben 1909. évi augusztus hó 15-én kiütött tűzveszéllyel, úgy az emberélet, mint a vagyonmentés körül kifejtett hasznos és eredményes tevékenységükért.

Molnár Miklós őrmester, hosszús csendőrségi szolgálati ideje alatt, de különösen a legutóbbi évben a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett tevékenységéért, valamint őrsének kifogástalan rendbentartása és jó magaviseletéért.

Kulesár Károly ez. őrmester, az utóbbi három év alatt, a közbiztonsági szolgálat terén, szorgalma és buzgó tevékenysége által elért eredményekért.

Horváth István csendőr czimz. őrsvezető és Gáspár János III. csendőr, csendőrségi szolgálati idejük alatt a közbiztonsági szolgálatban tanúsított buzgó és eredményes tevékenységük, jól használhatóságuk és kifogástalan magaviseletükért.

Kövi Pal, Mucsecs Mátyás és Jankó Imre I. czimz. őrsvezető II-od altisztek, csendőrségi szolgálati idejük alatt a közbiztonsági szolgálat terén tanúsított szorgalmas, buzgó és eredményes tevékenységükért.

Pócza István és Boros Gyula csendőrök, az 1909. év folyamán a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett buzgó, szorgalmas és eredményes tevékenységükért.

Katonai szolgálati jel.

A legénységi II. osztál u katonai szolgálati jellel ellátott:

a m. kir. VII. sz. csendőrkerület állományában:

Móré Ágoston ezimzetes őrmester, 1910. évi augusztus hó 2-an.

Házasságra léptek:

A m. kir. II. sz. csendőrkerület állományában:

Róth János őrsvezető, Róth Rozina Jozefinnel, 1910. július 9-én, Buziásfürdön.

Sági János csendőr ez. őrsvezető, Fa Máriaival, 1910. július 3-án, Bodajkon.

A m. kir. VI. sz. csendőrkerület állományában:

Jóna Sándor ez. őrmester, Mezei Ilona Annával, 1910. július 17-én, Mozsgón.

Pongrácz Aron ez. őrsvezető, Deak Bertával, 1910. július 9-én, Lembényben.

A m. kir. VII. sz. csendőrkerület állományában:

Tamás Sámuel őrsvezető, Csutak Rozáliával, 1910. július 16-án, Kovásznán.

Gönczi András ez. őrsvezető, Pichler Olgaival, 1910. július 16-án, Sárkányon.

Barabás Izsák ez. őrsvezető, Greif Elvirával, 1910. július 24-én, Marosolyoson.

Schwáb József műorás és ékszerész
Szabadka, Rudics-u.

A m. kir. csendőrség szives figyelmébe! Az a csendőr, aki órát, ékszeri akar vásárolni, úgy készpénz mint részletre, forduljon olyan üzéghez, amely rövid 1—2 év alatt kizárólag csak a csendőrségtől 120 elismerő levélben részesült, ezen elismerést csak azért értük el, mivel a saját kézből szabályzott óra egy hó alatt legfeljebb csak 5 perccel különbözhet. Kérem sziveskedjenek mintákat kérni. A mintáknak ára 8 koronától feljebb.

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, =
VI., Liszt Ferencz-tér 9.

könyvnyomda, könyv-, papír- és írószer-kereskedés, a magyar kir.
— csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

...: Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékban. ...:

A legujabb mintájú ruha és fegyverzeti és tömegkönyvecskék raktárunkon készen kaphatók.